

**Veje til et røgfrit ungeliv – samarbejde med ungdomsuddannelser.
Hvad gør vi og hvem samarbejder vi med?**

Mette Winther, Sundhedskonsulent Syddjurs

Kilde: Kræftens bekæmpelse

**Det kan være svært at stoppe.
Lad os gøre det svært at starte.**

Hvad sker der lokalt på området:

- Røgfri arbejdstid i Syddjurs Kommune (2014)
- Røgfri Skoletid på alle folkeskoler (Maj 2017)
- Partnerskabsaftale Røgfri Fremtid (Juni 2017)
- Fokus på røgfri praktiksteder/fritidsjob/virksomheder i samarbejde med Erhverv og Beskæftigelse (2018/2019)
- Fokus på 'overgange' i uddannelsessystemet

Hvad gør vi og hvem samarbejder vi med?

Opsøgende og nysgerrig på nye samarbejdsmuligheder.

Respekter og udvis forståelse for at uddannelsesinstitutionerne har en anden kerneopgave end den vi sidder med.

Første prioritet er de progressive uddannelser: giver os erfaringer og bliver et forbillede for de andre uddannelser.

Mail, mail og telefonisk kontakt. Herefter et møde for at se hinanden an. Når først beslutningen er truffet og indført er vi i løbende kontakt og mødes til at snakke om udfordringer og fremtidigt samarbejde.

Den eksemplariske elev – STX Rønne

Besluttede at indføre Røgfri Skoletid efter efterårsferien 2019.
Gælder al tobak – snus, cigaretter mm. Det er blevet indskrevet i ordensreglerne.

Elevrådet fik lov at præsentere deres holdning til tidsramme mm. på bestyrelsesmøde. De foreslog en blid overgang. Bestyrelsen takkede nej og besluttede at indføre allerede fra efterårsferien.

Vi har løbende kontakt ang. de udfordringer der måtte komme.

HHX

Var ved møde meget progressive og positive ang. Røgfri Skoletid. Udfordringen var dog at de deler matrikel med byens idrætshal. Dog var halbestyrer også klar på at indføre Røgfri Skoletid på hans matrikel.

Vicerektor vil undersøge elevopbakningen.

Rektor vil bringe det til bestyrelsen: Bestyrelsen tror at der bliver indført nationale retningslinjer på området og set derfor ikke fidusen i at indfører det på nuværende tidspunkt.

Mit "modforslag": Røgfri arbejdstid + elevernes holdning.

Spørgsmålet til skolerne: Hvad er jeres nuværende holdning til diverse rusmidler?

Hvad er jeres holdning til tobak?

Hvad står der i jeres ordensregler?

Holdning til medansvar overfor eleverne?

Hvilket ansvar vil i gerne tage?

Hvorfor er det så vigtigt at vi også får erhvervsskolerne med?

- Ungdomsprofilens tal fra 2014 viser, at der er stor forskel på gymnasieelever og erhvervsskoleelevers sundhedsadfærd. Både i forhold til kost, motion og rygning, lever erhvervsskoleelever i højere grad usundt i forhold til gymnasieelever. Et eksempel er **daglig rygning, som er langt mere udbredt på erhvervsskoler; 37 pct. af erhvervsskoleelever ryger dagligt, mens tallet for gymnasieelever er 12 pct.** Udover at flere erhvervsskoleelever er dagligrygere, er der også stor forskel på antal cigaretter, der ryges: **En erhvervsskoleelev, som er dagligryger, ryger i gennemsnit 15 cigaretter dagligt, til sammenligning med gennemsnitligt ni cigaretter dagligt for gymnasieelever.** Derudover viser profilen, at to ud af tre erhvervsskoleelever, som ryger, gerne vil stoppe.
- Resultater fra en ny undersøgelse fra 2017, udført af Steno Diabetes Center Copenhagen for Hjerteforeningen, baseret på spørgeskemadata med øverste ledelse, mellemledere og undervisere på 72 ud af de 87 danske erhvervsskoler, viser, at rammer og regler omkring rygning på erhvervsskoler mange steder ikke er særlig restriktive. To ud af tre undervisere i undersøgelsen er meget enige eller meget enige i udsagn, som; at de ansatte ofte er synlige for eleverne, når de ryger (68 %); at elever og ansatte ofte ryger samme sted (66 %), og; at rygning er et vigtigt socialt samlingspunkt for eleverne (63 %).
- **Vi ved fra andre danske skolebaserede rygevaneundersøgelser, at et skolemiljø med en udbredt rygekultur øger risikoen for rygestart og mindsker sandsynligheden for rygestop**

Kilde: Udbredelse af røgfri skoletid på erhvervsskoler. En forundersøgelse til en effektiv tobaksforebyggelsesindsats på erhvervsskoler

De unges holdning...

67 % af erhvervsskole- og gymnasieelever mener at røgfri skoletid er et godt forslag til at undgå rygning blandt børn og unge.

(Epinion 2017)

62% af de 16-25 årige , der ryger, vil gerne stoppe med at ryge.

(Epinion 2016)

Fordele, som røgfri skoletid-skolerne har oplevet ved at indføre røgfri skoletid:

- Støtter nye elever i ikke at begynde at ryge
- Støtter elever, der ryger, i at stoppe eller reducere deres forbrug
- Et sundere miljø på ungdomsuddannelsen
- Elever er mere sociale på tværs af grupper
- Færre afbrydelser i løbet af skoledagen
- Skolen sender et signal om, at de interesserer sig for elevers sundhed
- De ansatte er gode rollemodeller

Røgfri Skoletid – Processen

Røgfri Skoletid

Indledende dialog

Dialogmøder med ledelse, ansatte og kommune
Der nedsættes en arbejdsgruppe og udpeges en tovholder fra skolen
Røgfri politik formuleres
Involvering af elever/elevråd
Tænk flerstrengt: hvordan kan skolen hjælpe eleverne til at håndtere en røgfri skoledag

Forberedelse

Beslutningen meldes ud, og den røgfri politik præsenteres for ansatte og elever
Ansatte klædes på til at håndhæve de nye regler
Kommunikation om beslutningen via tilgængelige kanaler og synlig skiltning (evt. tryk med Røgfri skoletid på vejen)
Infobreve til forældre og nye elever
Synlighed ved events og lignende
Tydelige forventninger fra ledelsen til de ansatte

Implementering

Røgfri skoletid indføres
Gør løbende opmærksom på de nye regler
Inviter til lokal pressedækning af indførelsen af røgfri skoletid

Forankring

Løbende dialogmøder mellem ledelsen, skolens tovholder og kommunen
Løbende sætte røgfri skoletid på dagsordenen på de ansattes fællesmøder
Løbende involvere elever gennem events og aktiviteter
Dialog og støtte til elever, der synes, det er svært

Sådan indfører I Røgfri skoletid

Læs mere om røgfri skoletid på www.cancer.dk/roegfriskoletid

Træf beslutning om røgfri skoletid og udarbejd en ny tobakspolitik

Forbered jer: tilbyd hjælp til rygestop, informér ansatte og elever om de nye rygeregler

Indfør røgfri skoletid efter en ferie

Gør opmærksom på rygeregler og tilbud til rygestop

Hold fast i jeres beslutning, og gå i dialog med eleverne hvis de bryder reglerne

Hvad tilbyder vi uddannelserne?

- Sparring og konsulentbistand fra Sundhedsteamet Syddjurs fx til evidensbaseret praksis, handleplaner, events, rygestopkurser (grupper og individuelt) mm.
- Undervisning/workshops fra Kræftens bekæmpelses frivillige sundhedsformidlere.
- Mulighed for kampagnemateriale fra Kræftens Bekæmpelse fx plakater mm.

Andre samarbejdspartnere

Uddannelsesinstitutioner: Tirstrup efterskole, STX, FGU Østjylland og forhåbentligt flere.

Kollegaer fra andre kommuner: fx Randers og Favrskov ift. samarbejdet med FGU Østjylland.

SSP teamet.

På sigt haller (halinspektører) så vi også kan sikre røgfri miljøer.

KB